

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. juli 2016. godine
Br. ref.:RK964/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br. KI10/15 i KI12/15

Podnosilac

Shpresim Uka i Bekim Syla

**Zahtev za ocenom ustavnosti presude Pml. Kzz 98/2014 Vrhovnog suda
od 3. septembra 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev KI10/15 je podneo g. Shpresim Uka iz Prištine (u daljem tekstu: prvi podnosilac zahteva), koga zastupa advokat g. Betim Shala iz Prištine.

2. Zahtev KI12/15 je podneo g. Bekim Syla iz sela Bresje, opština Kosovo Polje (u daljem tekstu: drugi podnosilac zahteva), koga zastupa advokat g. Ali Beka iz Prištine.

Osporena odluka

3. Podnosioci zahteva osporavaju istu presudu Pml. Kzz 98/2014 Vrhovnog suda od 3. septembra 2014. godine, koja je uručena prvom podnosioca zahteva 9. oktobra 2014. godine, a drugom podnosiocu 11. oktobra 2014. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva KI10/15 i KI12/15 je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su navodno povređena prava i slobode podnosilaca garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
5. Podnosioci zahteva su, takođe, tražili od Suda da održi javnu raspravu.

Pravni osnov

6. Zahtevi su zasnovani na članu 113 (7) Ustava, članu 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 29 i 39 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 2. februara 2015. godine, prvi podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 5. februara 2015. godine, drugi podnosilac je podneo zahtev Sudu.
9. Dana 12. marta 2015. godine, predsednik Suda je u slučaju KI10/15 imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Artar Rama- Hajrizi.
10. Dana 12. marta 2015. godine, predsednik je, u skladu sa pravilom 37 (1) Poslovnika Suda, odlučio da spoji zahtev KI12/15 sa zahtevom KI10/15.
11. Dana 30. marta 2015. godine, Sud je obavestio oba podnosioca da su njihovi zahtevi spojeni i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu i specijalnom državnom tužiocu (u daljem tekstu: SDT).

12. Dana 1. jula 2015. godine, predsednica je odlučila da zameni sudiju Kadri Kryeziua, čiji je mandat okončan, sudijom Ivanom Čukalovićem kao članom Veća za razmatranje.
13. Dana 17. maja 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

14. Dana 29. jula 2011. godine, SDT je podigao optužnicu pred Okružnim sudom u Prištini [PPS br. 460/09] protiv podnosilaca zahteva da su navodno počinili krivična dela.
15. Dana 17. decembra 2012. godine, ondašnji Okružni sud u Prištini je [presuda P592/11] proglasio podnosioca zahteva krivim za krivična dela teško ubistvo u pokušaju i pokušaj otmice.
16. Dana 21. marta 2013. godine i 25. marta 2013. godine, prvi i drugi podnosilac zahteva su izjavili žalbu Apelacionom sudu, tvrdeći povrede odredaba krivičnog postupka, povrede Krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja.
17. Dana 26. aprila 2013. godine, SDT je podneo odgovor na tvrdnje iz žalbe oba podnosioca, navodeći *“da je pobijena presuda potpuno razumljiva, jasna i precizna”*.
18. Dana 12. decembra 2013. godine, Apelacioni sud je [presuda PAKR 102/13] potvrdio u celosti presudu Okružnog suda, proglašavajući oba podnosioca zahteva krivim za teško ubistvo, a prvog podnosioca krivim za teško ubistvo u pokušaju.
19. Dana 15. maja 2014. godine i 2. juna 2014. godine, prvi i drugi podnosilac zahteva su podneli Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti, tvrdeći povredu relevantnih odredaba Zakona o krivičnom postupku i povrede krivičnog zakona.
20. SDT je podneo odgovor na zahtev za zaštitu zakonitosti, navodeći da se *“zahtev za zaštitu zakonitosti ne može podnositi po osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja”* i da su *“argumenti identični sa onima koji su pokrenuti u žalbi protiv presude Okružnog suda. Oni su sada već rešeni i odbijeni od strane Apelacionog suda.”*
21. Dana 3. septembra 2014. godine, Vrhovni sud je [presuda Pml. Kzz 98/2014] odbio, kao neosnovane, zahteve za zaštitu zakonitosti, jer nije mogao da *“identifikuje bilo kakvu nedoslednost između izreke i obrazloženja ni u jednoj presudi”* i *“nije bilo povreda odredaba krivičnog zakona.”*

Navodi podnosilaca

22. Tvrdnje prvog i drugog podnosioca zahteva su potpuno identične. Dakle, Sud će njih oceniti zajedno.

23. Podnosioci zahteva tvrde da su im odlukama redovnih sudova povređena prava na jednakost pred zakonom, na pravo na pravično i nepristrasno suđenje, na pravo na pravno sredstvo i na sudsku zaštitu prava.
24. Oba podnosioca zahteva, takođe, smatraju da su redovni sudovi povredili princip *in dubio pro reo*.
25. Podnosioci zahteva traže od Suda “održavanje sednice saslušanja” i da “utvrdi povredu individualnih prava podnosioca zahteva.”

Prihvatljivost zahteva

26. Sud prvo ispituje da li su zahtevi KI10/15 i KI12/15 ispunili uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom, dalje predviđene Zakonom i propisane Poslovníkom.
27. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]*

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”
28. Pored toga, Sud se poziva na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.
29. Sud, dalje, podseća na pravilo 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] (1) d) i (2) b) Poslovníka, koje propisuje:

*„(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
[...]
d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*

*(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...]
b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava”.*
30. Sud pominje i član 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, koji propisuje:

„Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava“.

31. Zapravo, Sud podseća da Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) utvrđuje: “Uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava” (vidi: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP], 1999-1”).
32. Sud ponavlja da utvrđivanje činjeničnog stanja i primenjivog zakona spada u nadležnost redovnih sudova, a da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi poštovanje prava garantovanih Ustavom i drugim pravnim instrumentima i stoga, ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. godine, st. 65. Vidi, takođe: *mutatis mutandis* slučaj KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
33. Sud ponavlja da nema zadatak da se bavi greškama u činjeničnom stanju ili primenjivom zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnosti).
34. Stoga, Sud podseća da je do podnosioca zahteva da podnesu obrazloženu tvrdnju i ubedljiv argument, kada tvrde da im je javni organ povredio ustavna prava i slobode.
35. Sud takođe naglašava da je zadatak Suda da oceni da li su relevantni postupci pred redovnim sudovima, u vezi sa zahtevima KI10/15 i KI12/15, bili pravični u celosti, uključujući i način na koji su dokazi uzeti, ili da su na bilo koji način bili nepravedni ili proizvoljni (vidi: *mutatis mutandis*, ESLJP slučajevi *Shub protiv Litvanije*, ESLJP, odluka o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. godine; *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine; *Barbera, Messegue i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, serija A, br. 146, stav 68).
36. Sud primećuje da podnosioci zahteva smatraju da je u krivičnim postupcima sprovedenim pred redovnim postupcima došlo od povrede njihovih prava i sloboda garantovanim Ustavom i EKLJP. Prvi podnosilac je u svom zahtevu za zaštitu zakonitosti naglasio da “su obe presude učinile bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 384. i povrede krivičnog zakona iz člana 385 (1) ZKPK-a ” i kao što je dalje navedeno u osporenoj presudi. Drugi podnosilac zahteva je naglasio da su “presude u suprotnosti sa članom 403. ZKPK-a, i u suprotnosti sa krivičnim zakonom shodno članu 404. ZKPK-a”, i kao što je dalje navedeno u osporenoj presudi.
37. Sud ukazuje da je Vrhovni sud primetio da se veliki broj pitanja koja su pokrenuli podnosioci zahteva “odnosi na ocenu dokaza” i “zahtev ne može da bude podignut zbog pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja (član 432. ZKP-a).”
38. Pored toga, Vrhovni sud smatra da je prvostepena presuda “detaljna i jasna u pogledu onoga što je tačno nađeno utvrđenim – ponovo, ovo je detaljno

izneto na potpuno sveobuhvatan način” i da je presuda Apelacionog suda “takođe artikulisana u svom obrazloženju i potpuno jasna u pogledu svojih nalaza.”

39. Konačno, Vrhovni sud nije video *“nijedan razlog da dalje raspravlja o ostalim navodima iznetim u zahtevima jer su to očigledno neosnovani navodi (...) koji su u najvećem delu već pomenuti u presudama.”*
40. U principu, Sud smatra da se presudom Vrhovnog suda detaljno analiziralo i odgovorilo na tvrdnje koje su podnosioci zahteva pokrenuli u svojim žalbama, a koje se tiču pitanja zakonitosti.
41. Sud primećuje da je Vrhovni sud istakao: *“Nažalost, postoji široko rasprostranjena tendencija među mnogim braniocima da koriste zahtev za zaštitu zakonitosti kao drugu žalbu, što ne bi smelo da se dešava ”.* Slično tome, Sud primećuje da mnogi podnosioci koriste zahtev pred Ustavnim sudom kao da je “sud četvrtog stepena”.
42. Pored toga, Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde da im je povređeno pravo na jednakost pred zakonom (i), pravo na pravično i nepristrasno suđenje (ii), pravo na pravna sredstva (iii) i pravo na sudsku zaštitu prava (iv). Oni traže od Suda da održi javnu raspravu (v).
43. Sud, nakon što je identifikovao glavno pitanje ustavne analize, podseća da je u skladu sa članom 53. Ustava obavezan da tumači ljudska prava i osnovne slobode garantovane Ustavom, shodno odlukama ESLJP.

(i) Povreda njihovih prava na jednakost pred zakonom

44. Sud se poziva na član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava, koji propisuje:
(...)
„2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.“
45. U tom smislu, Sud smatra da nije dovoljno da se podnosioci zahteva uopšteno pozivaju na to da su nejednako tretirani kako bi se utvrdila diskriminacija, a da pri tome ne navode osnove te nejednakosti. Nadležni redovni sudovi su sprovedeli postupak na pravičan i obrazložen način i utvrdili da su oba podnosioca zahteva izvršila krivično delo za koje su optuženi i izrekli im kaznu.
46. Ustavni sud, pored toga, smatra da sprovedeni postupci i kazna izrečena podnosiocima zahteva nisu vođeni i odlučeni na osnovu diskriminacije, koja je navedena u članu 24.2 Ustava.
47. U stvari, Sud podseća da ESLJP utvrđuje da diskriminacija *“predstavlja različito postupanje, bez objektivnog i racionalnog opravdanja, prema osobama u relativno sličnim situacijama”* (vidi: presudu *Willis protiv*

Ujedinjenog Kraljevstva, br. 36042/97, stav 48, ESLJP, 2002-IV; presuda *Bekos i Koutropoulos protiv Grčke*, stav 63, *D.H. i drugi protiv Republike Češke*, stav 44).

48. Sud smatra da su podnosioci zahteva imali jednak pristup i zaštitu svojih prava u svim stepenima redovnih sudova. Oni nisu potkrepili i dokazali povrede svojih prava na osnovu diskriminacije. Stoga, njihove tvrdnje o nejednakosti pred zakonom su neosnovane.

(ii) Povreda prava na pravično i nepristrasno suđenje

49. Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje. Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] propisuje:

(...)

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

(...)

4. *Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*

5. *Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*

50. Pre svega, Sud naglašava da osnovno pravo na pravično suđenje proizilazi iz prava na sudsku zaštitu, garantovanog članom 54. Ustava. Više od drugih osnovnih prava, pravo na pravično suđenje zahteva da sudije budu oprezne, jer su uvek u opasnosti da ga povređuju. U stvari, pravo na pravično suđenje je opšte pozivanje na kompleks drugih prava: odnosno na pravo na pristup sudu, pravo da se iznesu argumenti i dokazi, pravo na obrazloženu odluku i pravo na suprotstavljanje i princip jednakosti oružja.
51. U tom smislu, Sud smatra da osporene presude pokazuju sveobuhvatnu i detaljnu analizu svih činjenica i zakona koji se odnose na izvršenje krivičnih dela i određivanje kazne.
52. Sud napominje da je Apelacioni sud detaljno objasnio i odgovorio na žalbu podnosioca zahteva, pružajući odgovore na tvrdnje o pogrešnom utvrđivanu činjeničnog stanja i na tvrdnju o *“bitnoj povredi odredaba krivičnog zakona u skladu sa članom 384, povredi krivičnog zakona u skladu sa članom 385.1 ZKPK”*, kao i povredi *“člana 403. ZKPK i Krivičnog zakona u skladu sa članom 404. ZKPK.”*
53. Apelacioni sud je delimično usvojio žalbene navode drugog podnosioca zahteva u delu koji se odnosi na dužinu izrečene kazne i uključio je i vreme provedeno u sudskom pritvoru. Štaviše, Apelacioni sud je uzeo u obzir primenu povoljnijeg krivičnog zakona.

54. Pored toga, Sud primećuje da su nalazi osporene presude Vrhovnog suda, prilikom ocene presude Apelacionog suda, detaljno razmotrili njene opšte zaključke, izreku i osnov presude, svedoka saradnika i prateće dokaze, nove dokaze u Apelacionom sudu, princip *in dubio pro reo*, obračun vremena provedenog u sudskom pritvoru, kao i druge tvrdnje. Sud je zaključio odbijajući zahtev za zaštitu zakonitosti.
55. Sud konstatuje da je osporena presuda Vrhovnog suda doneta od strane Ustavom i zakonom ustanovljenim sudom, odlučujući na sednici veća u propisanom sastavu, delujući u granicama svoje nadležnosti i u skladu sa primenjivim zakonima.
56. Sud smatra da su osporenim presudom Vrhovnog suda uzete u obzir tvrdnje navedene u zahtevima za zaštitu zakonitosti u granicama propisanim zakonom; detaljno su objašnjene sve tvrdnje i obrazloženo je zašto su zahtevi odbijeni, kao neosnovani. Predstavljena objašnjenja i razlozi nisu rezultat neopravdanog utvrđivanja činjenica ili proizvoljne primene procesnog i materijalnog prava.
57. Sud podseća da podnosioci zahteva smatraju da su redovni sudovi povredili princip *in dubio pro reo*, jer nisu tumačili navodne sumnje na osnovu dokaza u njihovu korist, pošto su formirali svoje mišljenje o njihovoj krivici pre početka suđenja, a zatim pokušali da tumače sve dokaze u tom pravcu.
58. U tom smislu, Sud primećuje da su redovni sudovi zasnovali ishod postupka na pojedinačnoj i zajedničkoj oceni izvedenih dokaza, koji su utvrdili odlučujuće činjenice za donošenje odluke o krivičnoj odgovornosti i kazni.
59. Pored toga, osporenim presudom je potpuno razrađeno pitanje principa *in dubio pro reo*, prelaženje preko njegove pravne definicije, opšte nerazumevanje praktikovanja principa, suštinski sadržaj principa i zašto princip *in dubio pro reo* nije povređen.
60. Sud podseća da je van njegove nadležnosti da ocenjuje kvalitet zaključaka sudova u pogledu ocene dokaza, osim ako je očigledno proizvoljan. Ustavni sud se, takođe, ne meša u način na koji su sudovi prihvatili dokaze kao dokazni materijal i neće ometati diskreciju suda o oceni njegove dokazne vrednosti. To je isključivo uloga redovnih sudova, čak i onda kada su izjave svedoka na javnom ročištu i pod zakletvom u sukobu (vidi: Evropski sud za ljudska prava, *Doorson protiv Holandije*, presuda od 6. marta 1996. godine, objavljena u izveštaju br. 1996 - II, stav 78).
61. Sud smatra da je osporena presuda zasnovana na postupku sprovedenom u skladu sa zakonskim odredbama i uz poštovanje prava i sloboda podnosilaca zahteva zaštićenih Ustavom.
62. Stoga, Sud smatra da podnosioci zahteva nisu precizno objasnili kako je i zašto osporenim presudom povređeno njihovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje i nisu potkrepili i dokazali svoje tvrdnje na ustavnim osnovama.

(iii) Povreda prava na pravna sredstva

63. Sud podseća da podnosioci zahteva, takođe, tvrde povredu prava na pravna sredstva. Član 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava, propisuje:

„Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.“

64. U tom smislu, Sud primećuje da su podnosioci zahteva imali dovoljno mogućnosti da predstave svoj slučaj pred Okružnim sudom, Apelacionim sudom i Vrhovnim sudom. Navodne povrede materijalnog i procesnog prava su intenzivno i sveobuhvatno razmotrene od strane redovnih sudova.
65. S tim u vezi, Sud ponavlja da je ESLJP uspostavio standarde o tome šta zapravo predstavlja delotvorno pravno sredstvo. Ovi standardi u principu ne zahtevaju da svaka tvrdnja koju je podneo podnosilac treba da se razmatra. Što je još važnije, takvi standardi ne treba da se tumače tako da znače da je delotvorno pravno sredstvo ono koje dokazuje da je uspešno za podnosioca zahteva. Naprotiv, to nije uslov koji se traži EKLJP-om, a ni Ustavom.
66. U tom smislu, Sud podseća da ESLJP utvrđuje da *“delotvornost pravnog leka u smislu člana 13. Evropske konvencije [odgovora članu 32. Ustava] ne zavisi od izvesnosti povoljnog ishoda postupka po podnosioca predstavke”* (presuda *Gebremedhin protiv Francuske*, br. 25389/05, § 53).
67. To znači da kada se gradi slučaj pred Ustavnim sudom nije dovoljno da se podnosioci zahteva pozovu na povredu člana 32. Ustava ili člana 13. EKLJP, samo zato što sudovi nisu prihvatili kao osnovane tvrdnje na kojima su zasnovali svoje žalbe, i uglavnom kada žalbe nisu bile povoljne po podnosioca zahteva.
68. Sud primećuje da su podnosioci zahteva u svim stepenima postupka imali pristup pravnim sredstvima i pravo na delotvorno pravno sredstvo je poštovano. Podnosioci zahteva su tokom postupka mogli da podnesu prigovor protiv optužnice, pravne kvalifikacije dela i da izjave žalbe protiv presuda. U stvari, oni su izjavili žalbu Apelacionom sudu i podneli zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu.
69. Sud smatra da su tvrdnje podnete od strane podnosilaca zahteva detaljno ocenjene i odlučeno je da nijedna proceduralna i materijalna povreda nije počinjena. Činjenica da se podnosioci zahteva ne slažu sa zaključkom Apelacionog suda ili Vrhovnog suda ne čini sredstvo neefikasnim.

(iv) Povreda prava na sudsku zaštitu prava

70. Sud podseća da podnosioci zahteva, takođe, tvrde da im je povređeno pravo na sudsku zaštitu prava. Član 54. [Sudska zaštita prava] Ustava propisuje:

„Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.“

71. Sud podseća da iz člana 54. Ustava proizilazi da uslov za ostvarivanje prava na sudsku zaštitu prava predstavlja povredu ili poricanje prava garantovanih Ustavom. Ako postoji takva povreda, nosilac te povrede ili uskraćivanja prava ima posledično pravo na delotvorno pravno sredstvo.
72. Sud je upravo zaključio da je tvrdnja podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje neosnovana i da je pravo na delotvorno pravno sredstvo poštovano. Prema tome, nema povrede prava koja dovode do sudske zaštite i delotvornog pravnog sredstva. Shodno tome, ne postoji predmet za ustavno razmatranje.
73. Stoga, Sud utvrđuje da nema osnova da ispituje prihvatljivost tvrdnji podnosioca zahteva o povredi prava na sudsku zaštitu prava na osnovu člana 54. Ustava.
74. Kao rezime, Sud smatra da podnosioci zahteva nisu potkrepili sve svoje tvrdnje, niti su podneli *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njihovih prava garantovanih Ustavom i EKLJP (vidi: slučaj br. KI19/14 i KI21/, podnosioci zahteva: *Tafil Qorri i Mehdi Syla*, Ustavni sud Republike Kosovo, ocena ustavnosti odluke CA. br. 2129/2013 Apelacionog suda Kosova od 5. decembra 2013. godine i odluke CA. br. 1947/2013 Apelacionog suda Kosova od 5. decembra 2013. godine).
75. Sud smatra da zahtevi podnosioca ne ispunjavaju uslove utvrđene Ustavom, dalje predviđene Zakonom i propisane Poslovnikom.
76. Prema tome, zahtevi podnosioca su očigledno neosnovani i moraju se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika.

(v) Zahtev za održavanje javne rasprave

77. Sud podseća da podnosioci zahteva traže od Suda “*održavanje sednice saslušanja*”. Član 20. Zakona propisuje:

“1. Ustavni sud donosi odluku o predmetu nakon zaključivanja usmene rasprave. Stranke mogu odustati od usmene rasprave.

2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, na osnovu svoje procene, sud može doneti odluku o postupku koji je predmet ustavnog razmatranja na osnovu spisa predmeta.”
78. Sud primećuje da su podnosioci zahteva samo tražili usmenu raspravu, bez ikakvih činjenica i obrazloženja.
79. Sud smatra da su spisi predmeta dovoljni da se odluči o zahtevima u skladu sa članom 20.2 Zakona.

80. Dakle, zahtevi podnosioca da se održi usmena rasprava su odbijeni.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (1) d) i 36 (2) b) Poslovnika, 17. maja 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBACI zahtev za javnom raspravom;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi